

“Търговска банка Д” АД

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ 2012 г.

съгл. чл.335 на Наредба № 8 на БНБ

I. ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ (Списък №1)

„Търговска Банка Д“ АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк“ (България) АД) е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, район Средец, бул. „Цар Освободител“ № 8. Банката има пълен лиценз за извършване на банкова дейност в страната и чужбина. Финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

Банката не изготвя консолидирани финансови отчети съгласно чл.8, ал.1, т.2 и ал.2 от Наредба 12 на БНБ за надзор на консолидирана основа.

II. ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (Списък №2)

Стратегии и процеси за управление на всяка отделна категория риск

Банката е приела политика за управление на риска, в която са заложили методи и процедури за разпределяне на рисковете, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Както ръководството, така и служителите, съблюдават тази политика и в процеса на вземането на решенията се ръководят от установените в нея принципи. Целта на Банката да контролира размера на поетия риск при определено съотношение риск/доходност.

Кредитен риск

Кредитният риск, породен от вероятността предоставените кредити да не бъдат издължени в рамките на договорените срокове или изобщо да не бъдат погасени, е основният риск в дейността на Банката, поради което управлението на експозициите към кредитен риск е приоритет на Ръководството на Банката.

Банката е разработила политика и процедури по отношение на одобрението на кредитните предложения и управлението на кредитните експозиции.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, поради неочаквани и неблагоприятни промени в пазарните цени (например лихви, валутни курсове, цени на акции и суровини и др.), в резултат на което пада пазарната стойност на активите на Банката.

Лихвеният риск е потенциалната загуба от неблагоприятни промени в справедливата стойност на лихвено-чувствителните позиции след промяна на пазарните лихвени равнища. Лихвеният риск възниква при наличие на експозиция в лихвено-чувствителни инструменти. Лихвен риск съществува при наличие на дисбаланс в падежната структура на лихвено-чувствителни активи и пасиви.

Валутният риск е рискът от негативни промени в стойността на позициите в чужда валута, породени от промени във валутния курс. Позициите в чужди валути носят валутен риск. Валутен риск се поражда както от Банков, така и от Търговски портфейл. Валутният риск се отразява в баланса и в отчета за доходите на Банката, тъй като активите и пасивите на Банката подлежат на ежедневна преоценка.

Ценовият риск е риск от потенциална загуба от неблагоприятни движения на цените на акциите или другите преки или непреки инвестиции на Банката, които се класифицират в търговски портфейл.

В „Търговска банка Д“ АД пазарният риск се наблюдава и контролира чрез изградена лимитна система.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича най-вече от трансформацията на срочната и валутната структура на активите и пасивите. Банката разграничава и управлява следните видове ликвиден риск:

- Краткосрочен ликвиден риск;
- Риск при осигуряване на финансиране;
- Ликвиден риск, породен от пазарните условия.

Операционен риск

„Търговска банка Д“ АД разглежда операционния риск като отделна категория риск и се придържа към принципите на Базелския комитет по банков надзор, приемайки ги като основополагащи в управлението на операционния риск. Ролята на Правилата за управление на операционния риск е да спомогнат за въвеждането във всички структурни звена на Банката на надлежно оформена и съгласувана методология за откриване, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционните рискове, с които те се сблъскват в процеса на ежедневната си дейност.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите по управление на рисковете от Управителния Съвет и одобряването им от Надзорния Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на кредитния риск в Банката са създадени и постоянно действат следните органи, които са свързани с процесите по предоставяне, наблюдение и оценка на кредитите:

Вътрешен кредитен комитет - одобрява кредита на база на мотивирано становище на кредитен специалист и други допълнителни документи.

Кредитен комитет – разглежда и предлага за одобрение кредита на база на мотивирано становище (и допълнителни документи) за кредита, над лимита на Вътрешния кредитен комитет.

Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналният състав на двата комитета. Те осъществяват своята дейност по ред и правила, определени от УС на Банката и одобрени от Надзорния съвет.

Провизионен съвет – оценява и взема решение за класифицирането на кредитните експозиции и определяне на обезценките.

Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналия състав на Провизионния съвет. Провизионният съвет осъществява своята дейност по политика и правила, приети от Управителния съвет на Банката и одобрени от Надзорния съвет.

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) е специализиран орган за централизирано управление на ликвидността на Банката. Той провежда политика по управление на ликвидността в съответствие с общата стратегия на Банката, извършва системен анализ на ликвидността, наблюдава, анализира и прогнозира паричните потоци и падежните таблици при сценарии „действащо предприятие“ и „ликвидна криза“. Комитетът следи адекватността на ликвидните активи и предлага на Управителния съвет промяна в насоките на развитие на Банката, в съответствие с текущото или потенциалното състояние на ликвидността, разпределението на активите и пасивите. Съставът на комитета се определя от Управителния съвет и се утвърждава от Надзорния съвет на Банката.

Управлението на пазарния риск е делегирано на Комитета за управление на активите и пасивите. Комитетът отчита влиянието на лихвения риск и другите банкови рискове върху текущата ликвидност и набеязва оперативни мерки за управление на ликвидността и за оптимизиране на рисковете.

Комисия за оценка на рискови събития (КОРС) е специализиран орган за централизирано управление на операционния риск в Банката.

За осъществяване на адекватно управление на операционния риск в Банката са приети вътрешни правила, съгласно които йерархията на докладване на възникнали операционни събития включва последователно: служителите, установили събитието; ръководителите на структурните звена, в които е установено събитието; дирекция „Управление на риска“; Комисия по оценка на рисковите събития.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създавала ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, генериращи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска.

Системата за измерване и отчитане на риска обхваща мониторинг, контрол, идентифициране и измерване на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.

Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката.

Банката има система от лимити, която да помага за ефективно управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, видове ценни книжа, правомощия и др.

Редуциране на риска

Възможността на Банката за поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основния инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити.

III. СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА КАПИТАЛОВАТА БАЗА (Списък №3)

Обща информация

Банката изготвя надзорни отчети, в съответствие с изискванията на Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на Банките по изискванията на Базел II. Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подход на базисния индикатор за операционен риск. В съответствие с Наредба № 8 тези тримесечни отчети се представят в БНБ и включват сумата на рисково-претеглените активи по отделните видове риск, размера на капиталовата база и коефициентите на капиталова адекватност.

Капиталовата база на „Търговска банка Д” АД към 31.12.2012 г. е в размер на 55 155 хил. лева и в сравнение с края на предходната година е с 3 564 хил. лева или със 6,91% повече.

Елементи на капиталовата база

Банката извършва редовно вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за покриване на всички видове рискове, съпътващи дейността ѝ. Банката ежесечно следи изменението на основните класове експозиции, капиталовата база и общата капиталова адекватност.

Капиталът от първи ред е с общ размер 62 945 хил. лева и включва внесен акционерен капитал, фонд „резервен” и одитираната печалба към 31.12.2012 г.. След прилагане на намаленията, капиталът от първи ред е в размер на 55 155 хил. лева. Намаленията са формирани от сумата на нематериалните активи (основно закупени лицензи при въвеждането на нови процеси или програмни продукти) и специфични провизии за кредитен риск при използване на стандартизиран подход. Банката не формира капитал от втори ред. Спазени са изискванията на чл.5, ал. 1 на Наредба 8.

Основните характеристики на елементите на капиталовата база и компонентите им за Банката са посочени в таблицата:

Собствен капитал (капиталова база)	хил.лв.	%
<i>Регистриран и внесен капитал</i>	50 000	90,65 %
<i>Резерви</i>	12 945	23,47 %
Общо капитал и резерви	62 945	114,12 %
Намаления от капитала		
<i>Оценъчни разлики, включени в капитала от Първи ред</i>	0	0,0 %
<i>Нематериални активи</i>	(341)	(0,62 %)
<i>Специфични провизии за кредитен риск при използване на стандартизиран подход</i>	(7 449)	(13,50 %)
	(7 790)	(14,12 %)
Капитал от първи ред	55 155	100,00 %
Капитал от втори ред	0	0
Общо собствен капитал (капиталова база)	55 155	100,0 %

IV. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ (Списък №4)

Вътрешен анализ на капитала

Основната цел на вътрешния анализ на капитала в „Търговска банка Д“ АД е поддържане на оптимална капиталова адекватност, т.е. поддържане на оптимално капиталово покритие на банковите рискове за осигуряване на стратегическите цели на Банката, при спазване на банковите регулации и приложимото законодателство.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката.

Осъществяваният в Банката вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е или може да бъде изложена в дейността си.

Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- Анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове – текуща и прогнозна оценка;
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал – текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели;
- Анализ на разпределението на необходимия капитал – периодична оценка на изпълнението на стратегията на Банката за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен и операционен риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Капиталови изисквания по класове експозиции

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск, а по отношение на операционния – подхода на базисния индикатор.

Рисково-претеглените активи се измерват според класа на дадена експозиция, отчитайки присъщия кредитен, пазарен и лихвен риск, както и наличните обезпечения или гаранции. Подобен е и подходът за определяне на рисково-претеглените стойности на задбалансовите ангажименти, които се коригират с конверсионни фактори за дадения клас ангажимент.

Капиталовите изисквания за кредитен риск обхващат кредитен риск и риск от разсейване на банковия портфейл, риск от контрагента за цялостната дейност и сетълмент риск на търговския портфейл. Банката не заделя капитал за сетълмент риск, поради липса на основание за съществуване на такъв риск.

Капиталовите изисквания за пазарен риск обхващат позиционен, валутен и стоков риск за цялостната дейност.

Банката не заделя капитал за валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, тъй като сумата на общата нетна открита валутна позиция не превишава 2% от собствения капитал.

При изчисляване на общия позиционен риск Банката използва падежен подход, при който дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент се разпределят съобразно остатъчния им срок до падежа, а инструменти с плаващ лихвен процент в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент. След това нетните позиции се

претеглят и съчетават по падежни интервали и след това по зони. Остатъчната несъчетана част от претеглената дълга или къса позиция представлява несъчетана позиция за съответната зона. Не са определени капиталови изисквания за позиционен риск за инструменти в търговски портфейл към 2012 г., тъй като Банката не разполага с инструменти в този портфейл.

Операционният риск е изчислен, прилагайки метода на базисния индикатор и представлява 15 % от средния брутен доход на Банката за последните три години (2011, 2010 и 2009).

През отчетната финансова година Банката е спазвала всички изисквания за регулаторен капитал и е поддържала капиталовата си адекватност над минималните регулаторни изисквания.

Текущата капиталова адекватност на Банката е по-висока от регулаторно изискваната. При 12% регулаторно изискване, капиталовата адекватност на Банката към 31 декември 2012 г. е 13,29 %.

В таблицата по-долу са представени капиталовите изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск към 31.12.2012 г..

Капиталови изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента, риск от разсейване и сетълмент риск при свободни доставки	хил.лв.
<i>Централни правителства и централни банки</i>	1 212
<i>Регионални и местни органи на властта</i>	307
<i>Институции</i>	7 393
<i>Предприятия</i>	5 322
<i>Експозиции на дребно</i>	251
<i>Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество</i>	12 907
<i>Просрочени експозиции</i>	1 131
<i>Други позиции</i>	1 941
Общо капиталови изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента, риск от разсейване и сетълмент риск при свободни доставки	30 464
Общи капиталови изисквания за операционен риск	2 725
Други капиталови изисквания от БНБ	16 595
Общо капиталови изисквания	49 784
<i>Превишение (+) / Недостиг (-) на собствения капитал</i>	5 371
<i>Отношение на обща капиталова адекватност (%)</i>	13,29 %
<i>Отношение на адекватност на капитала от първи ред (%)</i>	13,29 %

V. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА (Списък №5)

Сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента, се сключват с местни и чуждестранни банки; идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнонормативната уредба на Банката. Контрагентният риск се измерва чрез присъждане на вътрешен рейтинг за всяка банка. Присъждането на вътрешен рейтинг се извършва чрез:

- Съобразяване с официален краткосрочен и дългосрочен рейтинг на определена държава или банка, присъден от следните международни рейтингови агенции: Moody's, Standard & Poor's или Fitch Ratings;
- Вътрешна оценка на банка контрагент изготвена от банката при липса на присъден официален рейтинг от агенция посочена по-горе. Изготвянето на вътрешна оценка на банка контрагент се извършва чрез „Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките – контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние”.

Въз основа на изготвения вътрешен рейтинг се определят лимити към всеки контрагент. Управителният съвет на Банката утвърждава правилата за оценка и контрол на контрагентния риск към банки, актуализациите към тях, включително и лимитите за отделните рискови експозиции.

Съгласно Наредба 9 на БНБq всички вземания на Банката, за които има риск от намаляване на балансовата им стойностq се третират като рискови експозиции и подлежат на преглед и обезценка.

Разпределението на експозициите към банки според кредитния рейтинг е както следва:

	хил.лв.	%
<i>Инвестиционен клас</i>	46 939	97,1 %
<i>Без рейтинг</i>	1 410	2,9 %
<i>Общо</i>	48 349	100 %

VI. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК И РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ (Списък №6)

Дефиниции за просрочие и обезценка по счетоводна политика

Критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, оценка на риска и прегледа за обезценката са дефинирани във вътрешни правила за оценка и класификация на рисковите експозиции и установяване на размера на специфичните провизии за кредитен риск, изготвени в съответствие с разпоредбите на Наредба № 9 на БНБ.

Към всяка дата на изготвяне на баланса се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка.

Кредитният риск в Банката се оценява в два аспекта:

- *Клиентски риск* – риск от вероятността клиентът да не изпълни или да се окаже в невъзможност да изпълни условията по договора;

- *Риск от обезпечението* – риск от понасяне на загуби, ако не е осигурено подходящо обезпечение или няма контрол върху него.

В банката има утвърдена практика за предварителен и последващ анализ на възможността кредитополучателите да изпълнят своите кредитни задължения. Първоначалната оценка на кредитния риск при корпоративни кредитополучатели се базира на:

- Правен статус;
- Общо финансово състояние;
- Обект на кредитиране;
- Предлагани обезпечения.

Последващата оценка на кредитния риск, за целите на определяне на необходимата обезценка по кредитните експозиции, се извършва на база вътрешните правила за оценка и класифициране на рисковите експозиции, като определянето на риска от загуба и необходимостта от обезценка се извършва на базата на:

- Допуснат срок на забава;
- Анализ на финансовото състояние на кредитополучателя;
- Анализ на достатъчността на източниците за обслужване на задълженията и на обезпеченията служещи за гаранция.

Във вътрешните си правила банката е приела, че обезпечението не може да служи като фактор за класификация на рисковата експозиция, но същото оказва влияние при определяне размера на провизиите за обезценка.

Съгласно Вътрешните правила на Банката и Наредба №9, просрочията до 30 дни са индикатор за временни затруднения и основание за засилен мониторинг от страна на специализираните звена в Банката. При наличие на обективни доказателства за влошаване на дадена експозиция, последната се оценява и класифицира въз основа степента на кредитен риск, срока на забава на изискуемите суми, оценката на финансовото състояние на длъжника и вероятните източници за изплащане на задължението. Банката оценява и класифицира рисковите си експозиции в четири категории - редовни, под наблюдение, необслужвани и загуба.

Когато Банката има повече от една кредитна експозиция към лица, разглеждащи се като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висок риск. Върху тези експозиции се извършва непрекъснат мониторинг от отдел „Управление на кредитния риск“ към Дирекция „Управление на риска“ в Банката.

Банката формира провизии за загуба от обезценка на индивидуална основа. Кредитите и вземанията се представят нетно, като отчетната стойност се намалява с начислените разходи за обезценка, съгласно МСС 39. Увеличението на стойността на провизиите за загуба от обезценка намира отражение в отчета за всеобхватния доход.

Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания и без отчитане на ефектите от редуцирането на кредитен риск и средния размер на експозициите за периода, разделен на различните класове експозиции

Общата стойност на експозициите към 31.12.2012 г. преди конверсия е 746 603 хил. лева, а общият среден размер на експозициите преди конверсия по тримесечия е 686 613 хил. лева и е разпределена по класове по следния начин:

Клас експозиция	Стойност на експозицията преди редуциране и конверсия (хил.лв.)				
	Експозиция преди конверсия	Провизии	Среден размер на експозициите преди конверсия	Задбалансови експозиции	Среден размер на задбалансовите експозиции
Централни правителства и централни банки	277.707	(131)	232.810	0	0
Регионални и местни органи на властта	19.283	(289)	18.748	403	1.082
Административни органи и сдружения с нестопанска цел	-	-	-	-	-
Международни банки за развитие	-	-	-	-	-
Международни организации	-	-	-	-	-
Институции	104.489	-	112.606	163	146
Предприятия	64.501	(348)	48.313	42.479	43.780
Експозиции на дребно	4.748	(52)	4.525	1.797	1.459
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	182.952	(946)	173.696	31.570	29.289
Просрочени експозиции	54.547	(9.648)	60.409	-	-
Високо-рискови категории позиции	-	-	-	-	-
Облигации с покритие	-	-	-	-	-
Краткосрочни вземания от институции и предприятия	-	-	-	-	-
Колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-
Други позиции	38.376	0	35.506	0	0
ОБЩО	746.603	-11.414	686.613	76.412	75.756

Позициите включват всички активи на Банката, с изключение на сумите отразени като намаления от Капиталовата база. Задбалансовите експозиции са съставени от неуسوени суми по разрешени кредити и издадени банкови гаранции и акредитиви.

Разпределение на експозициите по отрасли или видове контрагенти

Към 31.12.2012 г. кредитната дейност на Банката е ориентирана основно към бизнес клиенти. Освен тях кредити се предоставят на физически лица и на служители и администратори, като делът на предоставени кредити на бизнес клиенти в кредитния портфейл на Банката съставлява 74,02 %.

Разпределението на експозициите по отрасли и класове експозиции по смисъла на Наредба №8 на БНБ по балансова стойност е представено в таблицата по долу:

хил. лева

Отрасли	Класове експозиции по смисъла на Наредба №8 на БНБ				
	<i>Регионални и местни органи на властта</i>	<i>Институции</i>	<i>Предприятия</i>	<i>Експозиции на дребно</i>	<i>Експозиции обезпечени с недвижимо имущество</i>
Агропроизводство и търговия			11 666	695	26 213
Граждани и домакинства				16 683	13 945
Държавно и местно управление	18 994				
Застраховане / Лизинг / Финанси					887
Производство			12 340		23 056
Строителство – пътища, съоръжения, мрежи		8 624	2 626		6 517
Строителство – сгради			11 570		68 379
Транспорт и комуникации			126		4 042
Туризм			75		15 176
Търговия горива / енергоносители			641	12	4 275
Търговия и услуги			5 732		44 592
Търговия скрап			712		8 542
ВЕИ			16 683	2 175	
Фармация			777		1 622
Други			987		2 457

Разпределението на кредитния риск в Банката се анализира на база балансови и задбалансови експозиции по различни критерии:

- По размер на експозицията;
- По класификационни групи;
- По оригинален срок на договаряне;
- По остатъчен срок;
- По валути;
- По региони;

- Отраслова структура – обобщена и по региони;
- Качество на портфейла по отрасли;
- Експозиции към свързани лица;

В Банката се извършва ежедневен мониторинг върху всяка експозиция в детайли, общото изменение в портфейла, измененията на просрочията по главници и лихви.

Разпределение на кредитните експозиции по класове експозиции и кредитно качество (в хил. лв.)

Клас експозиция по смисъла на Наредба № 8 на БНБ	Редовни експозиции		Експозиции под наблюдение		Необслужвани експозиции		Загуба	
	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии
Регионални или местни органи на властта	18 994	289						
Институции	8 624	131						
Предприятия	59 227	312	4 866	23	415	62	11 972	1 018
Експозиции на дребно	4 503	30	159	8	32	28	153	123
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	158 106	438	24 014	102	5 299		34 457	1 401

Риск от концентрация

Банката определя рискът от концентрация като един от най важните потенциални източници на големи загуби, които могат да застрашат текущата ѝ дейност.

По тази причина рискът от концентрация се разглежда както от гледна точка на балансовите експозиции на Банката, така и от гледна точка на задбалансовите и експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти. Концентрационния риск е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като част от общия процес на управление на кредитния риск, но може да се прояви във всеки друг вид риск.

Банката анализира риска от концентрация както в банковия, така и в търговския портфейл, като при последния се проявява от гледна точка на риск от контрагента, значителна експозиция към определени инструменти или инструменти, чиято стойност се определя от еднакви основни фактори. Към 31.12.2012 г. Банката не отчита наличие на концентрация в търговския си портфейл. В кредитния портфейл на Банката към 31.12.2012 г. рискът от концентрация се определя в следните разрези на ниво Банка и на ниво Финансов Център:

- Риск от концентрация в големи експозиции към клиент или група свързани лица по смисъла на Наредба 7 на БНБ;

- Риск от концентрация в отделен кредитополучател – за целта се изготвят анализи на Топ 15 и Топ 30 на експозиции към отделен кредитополучател по договорен размер и по текуща експозиция;
- Риск от концентрация по отрасли;
- Риск от концентрация по договорен размер;
- Риск от концентрация по оригинален срок на договора;
- Риск от концентрация по остатъчен матуритет;
- Риск от концентрация по валути;
- Риск от концентрация по региони;
- Риск от концентрация по възраст на кредитополучателя (за физически лица).

VII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ АВКО и АЕЗ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД ЗА КРЕДИТЕН РИСК (Списък №7)

В изпълнение на чл. 27, ал. 2, т. 2 и чл. 49, ал. 5 от Наредба № 8 на БНБ „Търговска банка Д“ АД използва оценките на рейтинговите агенции Moody's, Standard & Poor's и Fitch Ratings. При определяне на рисковите тегла по стандартизирания подход за кредитен риск външните оценки се съотнасят към степените на кредитно качество за отделните класове експозиции.

Класове експозиции, за които се използват оценки на външни агенции:

- Експозиции към централни правителства;
- Експозиции към международни банки;
- Експозиции към институции;
- Експозиции към регионални и местни органи на властта;

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрени от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитно качество при определяне на рисковете тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност.

VIII. ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК (Списък №8)

Към 31 декември 2012 г. Банката не прилага вътрешни модели за изчисляване на капиталовите си изисквания за пазарен риск.

Тези модели се използват само за вътрешни цели и служат за основа на лимитната система на Банката.

IX. ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК (Списък №9)

Заделеният капитал за операционен риск за 2012 г. е 2,725 мил. лева. Банката използва Подхода на базисния индикатор, при който усреднения средногодишен доход за последните три години се умножава по коефициент от 0,15.

Целта на Банката е да предприеме своевременни действия за минимизиране на операционния риск, като дефинира ясно процедурите за управление и мониторинг на риска, определи функциите и отговорностите, създаде фирмена култура по риска.

Основните средства за измерване на риска са:

- Регистър на загуби от операционен риск на ниво – Бизнес звено и на ниво – Банка;
- Ключови рискови индикатори;
- Регистър на жалбите;

Минималните стандарти за управление на риска са следните:

- Подходяща организация и разпределение на отговорностите;
- Документиране процеса по измерване, мониторинг и управление на риска;
- Периодична оценка на операционния риск и адекватността на контролите и процедурите;
- Своевременно отчитане;
- Минимизиране на риска, чрез периодични обучения и сключване на подходяща застраховка.

Отговорността за идентифициране и управление на риска се носи от директорите на бизнес звената в Банката, както и от висшия мениджмънт.

За целта са разработени Вътрешни правила за управлението на операционния риск, създадено е самостоятелно звено за измерване, мониторинг и отчетност на риска, както и Комисия за оценка на рискови събития. Обобщените данни за загубите от операционни събития се докладват на мениджмънта на Банката на тримесечие.

За вътрешни цели Банката прави изчисления на капиталовите изисквания за операционен риск и по Стандартизиран подход. Брутния доход на Банката се разпределя по бизнес линии.

X. КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ (Списък №10)

Притежаваните от „Търговска банка Д“ АД капиталови инструменти са в размер на 4 хил. лева и са несъществен дял в сумата на активите на Банката. Те не оказват влияние върху дейността и резултатите на Банката.

XI. ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ (Списък №11)

Лихвен риск на търговския и банковия портфейл е риск от намаляване на нетния лихвен доход и икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции на Банката, в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Основният метод, използван от Банката за наблюдение и оценка на лихвения риск е базиран на анализ на несъответствията (GAP анализ), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по матуритетни зони, в зависимост от моментите на тяхната преоценка или падеж (за тези с плаващ лихвен процент) и падеж (за тези с фиксиран лихвен процент). Методът измерва потенциалната загуба на Банката, произтичаща от прогнозни промени на пазарните лихвени проценти при хипотеза за паралелно изместване на лихвените криви.

Стрес-тестовите се провеждат по сценарий от 200 базисни точки паралелно нарастване или спад на всички криви на доходност по всички валути.

XII. СЕКЮРИТИЗАЦИЯ (Списък №12)

В своята дейност „Търговска банка Д” АД не прилага секюритизация.

XIII. ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД (Списък №13)

Към 31 декември Банката не прилага вътрешно рейтингов подход за изчисляване размера на рисково-претеглените активи.

XIV. ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК (Списък №14)

Степен, правила и процеси за използване на балансово и задбалансово нетиране

Към 31 декември 2012 г. Банката не прилага балансово и задбалансово нетиране като техника за редуциране на кредитния риск.

Правила и процеси за оценка и управление на обезпеченията

В Банката е приела правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защити.

При предоставяне на кредити, за редуциране на поетия кредитен риск, Банката приема подходящи по вид, стойност и ликвидност обезпечения, както следва:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях – чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове – чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество;
- Дълготрайни материални активи – чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Благородни метали, злато, скъпоценни камъни – чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции – чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици;
- Други, приемливи за Банката обезпечения.

Основните принципи при договаряне на обезпеченията са:

- Добре оформена документация;
- Достатъчност за покриване размера на вземането;
- Възможност за бърза реализация на обезпечението(ликвидност).

Остойносттаването на обезпеченията се извършва по:

- „Справедлива пазарна стойност” и се изготвя от оторизирани лица с необходимия опит и квалификация(лицензирани оценители);

- По фактурна стойност за определена категория приети от банката обезпечения;
- Борсови котировки.

Банката изисква предложените и приети обезпечения да бъдат застраховани в нейна полза, при посочени застрахователна сума и покрити рискове.

Банката прилага техники за редуциране на кредитния риск и признава обезпечения в съответствие с разпоредбите на Глава шеста от Наредба 8 на БНБ.

Описание на основните видове обезпечения, приемани от Банката

Основните видове обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск и определяне на рисково-претеглена стойност на експозициите към 31.12.2012 г. са:

- Финансови обезпечения – парични депозити и дългови ценни книжа, при спазване на изискванията на наредбата;
- Жилищен имот, когато е обитаван или ще бъде отдаван под наем от собственика и когато стойността на имота не зависи от кредитоспособността на кредитополучателя.
- Банкови гаранции.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валутата на кредита или призната дългова ценна книга, чиято пазарна стойност е намалена с 20 %, се прилага рисково тегло 0%.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валута, различна от тази на кредита се прилага рисково тегло от 20%.

За дефиниране обема от кредити, обезпечени с жилищна ипотека и третирани с 35 % рисково тегло, по всяка отделна експозиция се определя по-ниската от двете стойности – пазарна или застрахователна стойност на ипотекирания имот, както и размера на експозицията или част от нея, която не превишава 70 % от по-ниската стойност.

При наличие на обезпечение под формата на призната гаранция, частта от експозицията напълно покрита от нея, се претегля с рисковото тегло на доставчика на защита.

На графиката по долу е представена степента на покритие на кредитните експозиции с обезпечения, които Банката използва за редуциране на кредитния риск по класове експозиции, съгласно Наредба № 8 на БНБ.

Действията на Ръководството на Банката по управление на рисковите фактори и въвеждането на надежни контролни системи, обхващащи управлението на риска, създават допълнителна защита по всяко време от капитал за Банката, съответстващ на общия рисков профил на кредитната институция.

XV. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА (Списък №15)

Информация относно процеса на вземане на решения, използван при определяне на политиката за възнагражденията

Провежданата от Банката политика на възнагражденията е консервативна, при спазване на принципа на „разумната достатъчност“.

Ежегодно, с изготвянето на годишния план и бюджет, или при настъпването на промени в нормативната уредба, Банката оповестява основните принципи на провежданата от нея Политика за възнагражденията.

Отчитайки обема на дейност на Банката, както и очакванията за понатъшното ѝ развитие, до достигането на балансово число от 1 млрд. лв. или изграждането на 110 структурни звена не се предвижда създаване на „Комитет по възнагражденията“, както и листване на свои акции и облигации на фондови пазари в страната или чужбина.

Информация относно връзката между възнаграждението и резултатите от дейността

В Банката не се допуска заплащане за поети рискове при операции на финансовите пазари в страната и чужбина, както и за постигането на моментни резултати от отделни служители, структурни звена или Банката като цяло.

Основното трудово възнаграждение на служителите в Банката се дължи за изпълнението на трудовите задължения, възложените задачи и отговорности, присъщи за съответната длъжност при нормална продължителност на работното време и нормални условия на труд.

Трудово възнаграждение се изплаща единствено в пари.

Основни структурни характеристики на системата за възнагражденията

Критериите за определяне на работната заплата, използвани в системата на Банката са:

➤ Сложност на труда, която зависи от:

- Изискване за образователно ниво и квалификация;
- Изискван професионален опит;
- Брой и вид на извършваните трудови задължения;
- Съдържание и естество на трудовите задължения.
-

➤ Отговорността на труда, зависеща от:

- Отговорност за съответния работен процес и резултат;
- Отговорност за вземане на решения;
- Контрол върху работата, извършвана от други служители;
- Отговорност за спазването на законодателството и нормативните документи.

➤ Натовареност на труда, зависещ от:

- Интензивност на труда (брой извършвани операции, брой съставени документи и т.н.);
- Психическо и/или физическо натоварване.
 - Условията на работната среда, изразени във:
 - Вид и ниво на безопасност на условията на труд;
 - Специфика на работното място/среда (работа с вредни вещества, влияние на природни условия, пътуване и др.).

Банката няма практика за предоставянето на възнаграждения, различни от трудовите, както и разсрочването във времето на формирана променлива част.

Основната работна заплата е определена в индивидуалния трудов договор.

Тя може да бъде променяна в следните случаи:

- При промяна на изискванията за изпълнение на възлаганата работа;
- При преназначаване на по-висока длъжност;
- При доказан личен принос за ефективно постигане целите на Банката.

Информация относно критериите, на базата на които се определя правото за придобиване на акции, опции и променливи възнаграждения

Съгласно приетата Политика за възнагражденията, в системата на Банката трудово възнаграждение не може да се изплаща в натура, включително и с правото на придобиване на акции и опции.

Основното трудово възнаграждение или части от него не може да бъдат заменени с допълнителни трудови възнаграждения или с други плащания.

Основни параметри и обосновка на схемите за променливо възнаграждение и други материални стимули

С годишният бюджет се определят задължителните за изпълнение съотношения на средствата по видове възнаграждение, както следва:

- Постоянната компонента на средствата за работни заплати не може да бъде по-малко от 75 % от утвърденият с бюджета Фонд „Работна заплата“, за отделния месец и годината като цяло.
- Допуска се през отделните месеци на годината постоянната компонента бъде и 100%.
- Общата за Банката сума на средствата за допълнително стимулиране (променлива компонента) на служителите по трудов договор или по договор за възлагане на управление не може да бъде повече от 25 % от утвърденият с бюджета за годината Фонд „Работна заплата“.
- Средствата за целеви награди не може да надвишава общо за Банката 10% от утвърденият с бюджета за годината Фонд „Работна заплата“.
- Не се допуска намаление на процента за основната компонента, респективно увеличение процента на променливата величина.

Обобщена количествена информация относно възнагражденията, включваща разбивка по видове дейности

Основният измерител за формирането на окончателният(годишен) размер на Средствата за работна заплата в системата на Банката се явява изпълнението на утвърдените с плана и бюджета годишни резултати, при спазване на утвърдените в Политиката за възнагражденията параметри.

Обезщетението при напускане на изпълнителните директори, предвидено в договорите им за възлагане на управление, не може да превишава 3 (три) пъти постоянната компонента от тяхното месечно трудово възнаграждение.

Обезщетение се изплащат само в случай на изпълнение на утвърдените с плана и бюджета годишни резултати за годината на напускане на изпълнителния директор след съгласуване с НС и Собственика на Банката.

Обезщетения при напускане на служители на Банката, по трудов договор, не се дължи, освен полагащото се възнаграждение за отработеното време.

Банката извършва ежегодна оценка на резултатите, като отчита динамиката в изменението на отделните показатели и поддържа информацията в рамките минимум на пет години.

Измерването на резултатите, служещи като основа за формиране на допълнителни възнаграждения, включва корекция за настоящи и бъдещи рискове, свързани със съответните резултати, като се отчитат направените капиталови разходи и изискваната ликвидност.

За нуждите на приетата Политика за възнагражденията, Банката може да използва следните показатели:

1. Кредит на 1 служител;
2. Привлечен ресурс от 1 служител;
3. Разходи на 100 лв. приходи от основна дейност;
4. Доходност от 1 служител;
5. Издръжка (РИЕ) на 1 служител;
6. Нетни такси и комисионни на 1 служител;
7. Качество на портфейла;
8. Финансов резултат на 1 служител;
9. Нетен лихвен марж;
10. Покритие на РИЕ с нетни такси и комисионни

Показателите имат отворен характер и могат да бъдат променяни в процеса на изпълнение на утвърдената средносрочна Стратегия за развитие, както на плана и бюджета за отделната година.

Ръководството на Банката ежегодно определя редът и начина на използване на показателите.

Обобщена количествена информация относно възнагражденията на лицата по чл.2, т.1, 2 и 4 от Наредба № 4 на БНБ

Средствата за работна заплата се формират като процент от балансовото число на Банката, което през отделните години може да варира между 1,5 до 2,5 %.

За всяка година конкретният процент се определя от УС на Банката в зависимост от утвърденият за съответната година план и бюджет.

С годишният бюджет, разпределението на средствата за работна заплата се осъществява на тримесечие, като при настъпването на всяко тримесечие планираната сума се декомпозира по месеци.

Средствата за работна заплата и разпределението по структурни звена е в пряка зависимост от постигнатите финансови резултати на Банката.

Фактическият размер на средствата за работна заплата в Банката се формират годишно, с натрупване по месеци.

За 2012 г. средствата за работна заплата са в рамките на приетата от банката Политика за възнаграждения:

- Фактическите средства за работна заплата възлизат на 1,09% от балансовото число на Банката.
- Числеността на персонала за 2012 г. възлиза на 387 служители.

Банката няма практика и не разсрочва променливи възнаграждения.